



**JAUME BARTUMEU CASSANY**  
President de Progressistes-SDP

# Tancar portes

*És imprescindible un exercici d'humilitat realista*

El BonDia del dimecres passat ens deia que el 19% de les empreses es plantegen tancar portes.

La facturació mitjana ha caigut un 42,5% l'any 2020 i s'estima que encara baixarà fins a un 15% el primer semestre del 2021.

El 68% de les empreses han patit una caiguda de la facturació a causa de l'afectació de la Covid-19. Per sectors, la crisi ha estat especialment intensa en l'hoteleria, la restauració, el transport i bona part del comerç no essencial, que s'han vist greument perjudicats per les limitacions de mobilitat durant la segona fase de la crisi sanitària. Per la seva banda, la construcció, la indústria, el comerç especialitzat en farmàcia i en alimentació, així com els serveis no vinculats al turisme, han seguit una evolució comparativament menys negativa que la resta de sectors, ja que han pogut continuar amb la seva activitat malgrat les restriccions de mobilitat aplicades pels països veïns.

Són dades de l'enquesta del segon semestre del 2020 duta a terme per la Cambra de Comerç en col·laboració amb el Centre de Recerca Sociològica.

I hem de tenir en compte que hi ha un 3,5% d'empreses que, diu l'enquesta, es veuran obligades a tancar.

Mentrestant, el mateix dia de publicació d'aquestes dades, el cap de Govern demanava altra vegada, a Barcelona, l'assimilació d'Andorra a Catalunya. I dos dies després rebia una altra plantofada. Una "nova decepció".

Aquesta súplica d'assimilació s'ha convertit en l'única perspec-

tiva de la política econòmica exterior d'Andorra. Una perspectiva que porta a un cul de sac.

Imploren un miracle per vèncer una crisi que ja no és una amenaça, sinó una evidència.

Les visites al banc d'aliments de Caritas i a la Creu Roja, amb desenes de persones –famílies– esperant rebre una bossa amb menjar, ens ensenyen una de les cares més dures del mercat de treball, la de pobresa laboral d'Andorra.

---

## No aturarem la decadència del turisme i del comerç negant-nos als canvis

---

Als baixos salaris s'hi comença a afegir l'economia submergida.

Amb la pandèmia i el confinament, i amb els negocis que van haver de tancar de la nit al dia, molts treballadors es van quedar amb una mà al davant i l'altra al darrere.

Les estadístiques oficials ja recollien l'any 2019 que hi havia un alt percentatge de famílies que tenien dificultats per arribar a final de mes i ara hem de pensar que dissortadament el percentatge augmentarà i hi haurà, a més, desenes de famílies que patiran pobresa severa.

Carmen Reinhart, economista en cap del Banc Mundial va dir l'estiu passat que hi haurà "... una crisi financera a molts països quan els crèdits morosos desencadenin suspensions de pagaments."

Andorra no s'escaparà d'aquesta situació. I penso, com Carmen Reinhart, que la idea que tindriem una recuperació en forma de V és d'un optimisme fals. I no és útil des del punt de vista de la responsabilitat política. Perquè cantar victòria ens deixarà mal preparats per al llarg camí de la recuperació.

La destrucció ha estat molt ràpida i la reconstrucció trigarà molt.

Hem de ser conscients que no aturarem la decadència econòmica del comerç i el turisme negant-nos als canvis. No conservarem la nostra manera de viure quedant-nos immòbils.

Pel contrari, serà organitzant els canvis que podrem fer participar a moltes ciutadanes i ciutadans de les formidables possibilitats del progrés.

Perquè hem de mantenir el convenciment que ens en sortirem.

Tanmateix ara és imprescindible un exercici d'humilitat realista. No es pot anar a Barcelona, al Cercle d'Economia, afirmant que un cop se superi la pandèmia Andorra es trobarà amb un deute de fins al 46% del producte interior brut (PIB), "el qual es podrà assumir gràcies als darrers set anys de superàvit i d'equilibri pressupostari."

És una temeritat pregonar això quan el compte d'endeutament del país a 30 de juny del 2020 ja era de 1.102.840.938 € i estem esperant encara que el Govern faci públic el compte d'endeutament a 31 de desembre del 2020.